

Vår referanse:

Siri Espe, interessepolitisk leder
siri@ungefunksjonshemmede.no

Vår dato:

17.03.2026

Innspill til Pasient- og brukerrettighetslovutvalget

Unge funksjonshemmede takker for muligheten til å komme med innspill til Pasient- og brukerrettighetslovutvalget. Unge funksjonshemmede støtter også innspillet fra Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO).

Først og fremst er det viktig for Unge funksjonshemmede å presisere at en gjennomgang og forenkling av loven ikke må gå på bekostning av de grunnleggende rettighetene loven gir. Vi opplever at retorikken fra store deler av kommune-Norge er at kommunene ikke kan innfri på alle rettighetene. Unge funksjonshemmede er tydelige på at selv om kommunene har utfordringer med å innfri alle lovpålagte rettigheter, betyr ikke det at rettighetene må fjernes. Det betyr heller at det må ses på hvilke faktorer som påvirker kommunens evne til å innfri rettigheter.

Eksempelvis erfarer vi at retten til koordinator, barnekoordinator og individuell plan er viktige rettigheter å ha, selv om ordningene ikke fungerer i praksis. Det er et stort behov for denne type rettigheter og ordninger, og de kan bidra til å innfri andre rettigheter barn og unge har. Det at rettigheten ikke fungerer etter intensjonen betyr ikke at rettigheten skal fjernes. Det betyr at det må ses på innretning, finansiering og organisering. For barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer er Pasient- og brukerrettighetsloven helt avgjørende for å kunne forvente og sikre likeverdige helsetilbud i hele landet, uavhengig av hvor du bor. Vi har veldig få andre styringsmekanismer som sikrer likeverdige tilbud.

I utvalgets gjennomgang av loven må barns grunnleggende menneskerettigheter ligge til grunn, i henhold til både Barnekonvensjonen og Konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter (CRPD). Utvalget er bedt om å følge utredningsinstruksen, og vi vil påpeke viktigheten av at utvalget vurderer både direkte og indirekte konsekvenser av egne anbefalinger for barn, og at utvalget gjør en grundig barns beste vurdering, i tråd med Barnekonvensjonens artikkel 3.

Prinsippet om barnets beste er nedfelt i både Grunnloven og Barnekonvensjonen, og sier at "ved alle handlinger som berører barn skal barnets beste være et grunnleggende hensyn". Vi er tydelige på at barnets beste også må inngå i Pasient- og brukerrettighetsloven. For å sikre ivaretagelsen av barns beste i praksis er det ikke tilstrekkelig at prinsippet kun er nedfelt i Grunnloven og Barnekonvensjonen. Det er nødvendig at barnets beste vurdering også inngår i særlovgivningen, slik som det eksempelvis er gjort i Opplæringsloven.

Dette er for øvrig i tråd med CRPD-komiteen sin anbefaling til Norge, der komiteen anbefaler Norge å "innarbeide prinsippet om barnets beste i all lovgivning og rettslige og administrative beslutningsprosedyrer som berører barn, herunder pasient- og brukerrettighetsloven".

Med vennlig hilsen,

Ingvild Østli
Generalsekretær

Nikolai Raabye Haugen
Styreleder